

**ОТЧЕТ НА КМЕТА ЦВЕТАН ПЕТРОВ ЗА 2024 Г.
ОТ ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОБЩИНА ЛОМ ЗА МАНДАТ 2023-2027 Г.**

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ И ЖИТЕЛИ НА ОБЩИНА ЛОМ,

Програмата за управление за периода за 2023-2027 г. е насочена към създаването на условия за развитие на общината чрез подобряване качеството на живот, с добре устроена инфраструктура и екологично чиста територия. Тя е структурно и функционално съобразена с основните стратегически документи: План за интегрирано развитие на Община Лом 2021–2027 г., Концепция за интегрирани териториални инвестиции, План за градска мобилност на Лом, Националният план за възстановяване и устойчивост, програмите с европейско и национално финансиране.

Програмата е отворена за допълнения и изменения в процеса на нейното изпълнение от всички жители на общината.

Тя е разработена с уважение към правата и възможностите на гражданите да участват в местното самоуправление, гарантирани от чл.17 на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА).

Документът съдържа стратегическите цели, основни принципи, приоритети, дейности, срокове и очаквани резултати.

Представям Ви отчет за 2024 г. от Програмата за управление на Община Лом за периода 2023-2027 г. Отчетът пред Общинския съвет и гражданите е структуриран според дейността на дирекциите и звената от Общинската администрация и отчита работата им за постигане на основните управленски приоритети.

Управленската програма е приета от Общински съвет – Лом с Решение №38 от 29.02.2024 г. и съдържа следните приоритети:

- **ИЗГРАЖДАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ИНФРАСТРУКТУРА И БЛАГОУСТРОЙСТВО. ЧИСТА И ЗЕЛЕНА СРЕДА**
- **ФИНАНСОВА ДИСЦИПЛИНА, ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ И ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ**
- **ЕФЕКТИВНО ОБРАЗОВАНИЕ**
- **ДОСТЪПНИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ**
- **КАЧЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ**
- **КУЛТУРА И ОПАЗВАНЕ НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО**
- **РАЗВИТИЕ НА СПОРТА И МЛАДЕЖКИТЕ ДЕЙНОСТИ**
- **ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ**
- **УПРАВЛЕНСКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ В УСЛУГА НА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА**

**ПРИОРИТЕТ: ИЗГРАЖДАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ИНФРАСТРУКТУРА И БЛАГОУСТРОЙСТВО.
ЧИСТА И ЗЕЛЕНА СРЕДА**

Още през първата година от мандат 2023-2027 г. успяхме да осъществим значими проекти, свързани с **модернизацията на ВиК-инфраструктурата и подобряване на водоподаването за жителите на община Лом.**

Изградихме нов довеждащ 18,7-километров гравитачен водопровод от с. Добри дол до водоема в Лом, който сведе до нула загубите на питейна вода по трасето и значително подобри водоподаването за града и селата Замфир, Сливата и Добри дол. За изпълнението на този проект Община Лом осигури 17 млн. лв. от държавния бюджет на Република България.

С държавно финансиране на стойност 4 911 939 лв. изградихме и **втория етап от водопроводната мрежа на с. Замфир**. Изпълни се цялостна подмяна на съществуващите етернитови тръби с полиетиленови с дължина 15 560 м, бяха подменени и се изградиха сградни водопроводни отклонения. Бе изпълнено съпътстващо възстановяване на уличните и тротоарни настилки.

Изготвихме проект, проведохме процедури по ЗОП и сключихме договори с изпълнители за **изграждане на водопроводна мрежа на с. Трайково**, което ще се осъществи през 2025 г. Проектът предвижда цялостна подмяна на съществуващите етернитови тръби с полиетиленови с дължина 18 997 м, както и подмяна и изграждане на 442 сградни водопроводни отклонения и възстановяване на уличните и тротоарни настилки. Финансирането е в размер на 7 642 600 лв. от държавния бюджет.

За изпълнението на тези три проекта, както и основният ремонт на общинския път Лом-Комощица, Община Лом бе сред първите, които получиха одобрение за финансиране от 30 милиона лв. от Инвестиционната програма за капиталови инвестиции за общините в държавния бюджет на Република България за 2024 и 2025 г.

Проведохме обществена поръчка за избор на изпълнител на строително-монтажните работи за **втория етап от аварийния ремонт на напорния тръбопровод край с. Добри дол**. Основната цел е цялостна модернизация на помпена станция „Запад“ чрез ремонт на обслужващата сграда, подмяна на цялостното ел. оборудване на помпената станция, доставка и монтаж на нови помпи – работна и резервна, както и доставка и монтаж на резервен ел. агрегат.

Проектът е на стойност 1 764 737,27 лв. без ДДС. На 12.12.2024 г. стартираха дейностите по договора и на този етап е заявен и доставен един от помпените агрегати за Помпена станция „Запад“.

Изготвихме и инвестиционен проект за „Реконструкция на ВиК-мрежата на ул. „Пристанищна“ в участък от О.Т. 366 до включване в съществуващия главен колектор на гр. Лом“, за който очакваме финансиране от държавния бюджет през 2025 г.

През 2024 г. възложих и изготвянето на инвестиционен проект за изграждане на пречиствателна станция за отпадни води за град Лом.

Подобряването на уличната мрежа и общинските пътища е също важен наш приоритет. Още в първата година от нашия мандат извършихме „Рехабилитация на общински път **MON 1130 (II-81, Расово-Лом) – Комозица от км 0+000 до км 3+730**“ на стойност 4 183 200 лева, които осигурихме от държавния бюджет.

Изготвихме инвестиционни проекти за реконструкция на улична мрежа в три от населените места на територията на общината – град Лом, с. Сталийска махала и с. Трайково, с обща дължина 15 015 м, като след одобрение на инвестиционните проекти и издаване на разрешителни за строеж очакваме и финансиране от държавния бюджет. Към днешна дата проектите са на етап съгласуване в съответните държавни учреждения и агенции и предстои да бъде издадено разрешение за строеж за тях.

Особено значими за модернизацията на републикската, пътната и общинската пътна мрежа са проектите, с които Община Лом, като водещ партньор, участва в „Комбинирана концепция за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) на територията на общините Лом, Димово и Оряхово“, съвместно с Агенция „Пътна инфраструктура“, общините Димово, Оряхово и фондация „Рома-Лом“, която е една от одобрените и класирани концепции за получаване на финансиране по Програма „Развитие на регионите 2021-2027 г.. Заявеният финансов ресурс е в размер на 200 781 230 лв. европейско и национално съфинансиране.

Изработената, съвместно с партньорите, концепция е оценена като една от най-добрите в страната (класирана на четвърто място). Подадената от нас и партньорите концепция към момента е с наличен финансов ресурс в размер на 178 198 958 лв. и недостиг от 22 582 272. лв., за който ръководството на Община Лом постигна договорености да бъде осигурен като собствен принос от Агенция „Пътна инфраструктура“.

Агенция „Пътна инфраструктура“ предвижда изпълнението на два проекта, пряко засягащи град Лом и община Лом в Концепцията:

- **Основен ремонт на път II-11 „Граница ОПУ-Видин – Лом – Граница ОПУ-Враца“ от км 23+167 до км 46+880, с дължина 23.713 км, на територията на община Лом, област Монтана - 44 547 269 лв.**

- **Основен ремонт на републикански път II-11 „Граница ОПУ-Видин – Лом – Граница ОПУ-Враца“ от км 49+691 до км 78+820, с дължина 29,129 км, на територията на общините Лом и Вълчедръм, област Монтана - 54 703 387 лв.**

В Концепцията **Община Лом** участва с инфраструктурните проекти:

- **Устойчива градска мобилност в град Лом** - 13 244 938 лв. Проектът предвижда основен ремонт на градските улици "Рибарска", "Цвятко Павлов", участък от „Раковски“, „Георги Манафски“, „Захари Стоянов“, "Христо Ботев", "Възраждане", "Търлис" и "Панайот Волов". Ще бъдат обособени и терени за свободно паркиране на леки и лекотоварни автомобили в гр. Лом. Този проект предвижда и създаване на градски електротранспорт чрез закупуване на 7 електробуса, рехабилитация на обект "Обръщателна за градски транспорт в кв. Боруна, ул. "Александър Стамболийски", изграждане на 2 зарядни станции за електробуси и на навес с фотоволтаичен покрив за престой и зареждане на електробуси.
- **Рехабилитация на 6,6-километровия четвъртокласен път за с. Станево и изграждане на тротоари в град Лом и в селата** по протежение на Републикански път II-11 - 8 086 868 лв.
- **Рехабилитация на тротоари в гр. Лом и селата (с. Добри дол, с. Орсоя, с. Сливата) в участъците, които ще се рехабилитират в рамките на Път II-11** – Проектът предвижда ремонтирани тротоари с приблизителна дължина 30 км. - 5 981 226 лв.
- **Зелена градска инфраструктура на гр. Лом** - 2 310 755 лв. Проектът предвижда изграждане на зелена инфраструктура, облагородяване и осигуряване на достъпна среда в междублоково пространство на ул. „Пристанищна“, на междублоково пространство между РС ПБЗН, ул. „Пристанищна“, ул. „Кнез Иван Кулин“ и ул. „Христо Ботев“. Ще бъде изградена и обществена зона за отдих "Чучурката", както и обособяване на зелени площи, включително физически елементи на градската среда за краткотраен престой на леки, лекотоварни и товарни автомобили в м. "Бахчите".
- **Повишаване на туристическата атрактивност на Северозападна България чрез проучване, разкриване, съхранение и популяризиране на Алмус - ранно и късноримски кастил** - 6 600 000 лв.

През 2024 г. започнахме реализацията на няколко важни проекта, финансирани със средства по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ).

Изпълняваме проекта „Технологично обновление и модернизирание на външно изкуствено осветление на град Лом“ на обща стойност 1 047 956 лв. Основната цел е

повишаване на енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление, собственост на Община Лом и подобряване условията на живот на населението.

От НПВУ осигурихме средства в размер на 2 332 443.48 лв., проведохме процедури и сключихме договор за **„Реконструкция на Дом за стари хора, с. Добри Дол, община Лом“**, С изпълнението на този проект ще подобрим материалната база, която да отговаря на стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст при увеличен брой на потребителите – от 25 на 35 човека. Проектът предвижда мерки и дейности, целящи подобряване на жизнената среда, чрез осигуряване на съвременен ниво на обществено обслужване, обитаване и различни възможности за занимания на открито. При прилагане на мерките за енергийна ефективност класът на енергопотребление на сградата от клас В ще стане клас А.

Реализираме и проекта **„Ремонт и рехабилитация на общежитие към Професионална гимназия по селско стопанство “Дунавска земя”, с. Ковачица, община Лом“** на стойност 4 660 223,81 лв. и срок за изпълнение до 31.05.2026 г.

По процедурата **„Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I“** от Национален план за възстановяване и устойчивост изпълняваме и проекта **С01 „Устойчиво енергийно обновяване на многофамилна жилищна сграда на ул. "Георги Спасов" № 22, гр. Лом“** на стойност 553 814.40 лв. и срок на изпълнение до 30.06.2026 г.

Изготвеното от нас през 2024 г. проектно предложение **„Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в ДГ № 2 „Червената шапчица“ и Детска ясла № 2“** бе одобрено и ще получи финансиране на стойност 1 299 664 лв. по Подпрограма „Енергийна ефективност на общински училища и детски градини“ (ЕЕОУДГ) към Инвестиционната програма за климата (ИПК) на Националния доверителен екофонд (НДЕФ). Безвъзмездната финансова помощ е 909 764,80 лв., която представлява до 70% от стойността на инвестиционните разходи за енергоспестяващи мерки (ЕСМ), останалите 30% в средства в размер на 389 899,20 лв. ще бъдат осигурени от бюджета на Община Лом за 2025 г. като собствен принос по проекта.

През 2024 г. се възползвахме и от възможностите на Оперативна програма **„Програма за морско дело, рибарство и аквакултури“ 2021-2027 г.** като кандидатствахме, получихме одобрение и финансиране от 25 215 лв. и изпълнихме проекта **„Подготвителни действия за изготвяне на СВОМР на територията на Лом и Брусарци“**. Учредихме **Местна инициативна рибарска група (МИРГ)** на територията на общините Лом и Брусарци.

Разработена е Стратегия за местно развитие за периода 2024-2029 г. на базата на потенциала, който има територията за развитие основно в секторите на рибарството и аквакултурите.

В рамките на Националната кампания „Чиста околна среда“ на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) успешно изпълнихме и **проекта „По залез край Дунав при върбата“** стойност 13 650 лв. Облагородихме едно любимо място за отдих на ломчани чрез доставени и монтирани пейки, маси за игра на табла и шахмат, беседка, 20 антипаркинг елементи, чешма и са засадени 5 върби.

През 2024 г. изготвихме и инфраструктурни проекти, които преминаха успешно оценка и и съвсем скоро ще подпишем догоори за финансирането им:

Проектът **„Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания в община Лом“** е на стойност 7 834 066.42 лв. и се финансира по Националния план за възстановяване и устойчивост. Предвижда се изграждането на сгради за резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция за 45 потребители, резидентна грижа за пълнолетни лица с интелектуални затруднения за 30 потребители и един Център за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства.

„Обновяване на Дунавски парк в град Лом – етап 2“, той ще се финансира по приоритетна ос „Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP- Водено от общностите местно развитие)“, процедура на МИГ- Лом. Проектното предложение е на стойност 224 477.17 лв. и предвижда изпълнение на дейности по обновяване на Дунавски парк - етап 2, като обектите, предмет на инвестиционното намерение, са с обща площ 1 400 кв. м, намиращи се в западната част на Дунавския парк. Предвижда се текущ ремонт на съществуващо футболно игрище, доставка и монтаж на нови детски съоръжения, спортни елементи, парково оборудване, ударопоглъщаща настилка и антипаркинг елементи. Състоянието на съществуващите съоръженията е силно влошено и не подлежи на ремонт, на много места липсват компоненти и цели модули, което ги прави опасни за здравето и живота на децата. Недостатъчни са и парковите елементи - пейки, кошчета и др. на обособените места за отдих в парка. Площадките са обособени със съществуващата алейна мрежа и зелени пространства.

В сферата на **чистотата и екологията, с цел осигуряване на нормално функциониране на общинското предприятие „Чистота-Лом“ и подобряване на сметосъбирането, сметоизвозването и на комунално-битовите дейности, актуализирахме бюджета за тези изключително важна обществена сфера.** Нарастващата инфлация и непрекъснатото увеличаване на цената на горивата, на текущия ремонт, на материали и услуги, облекло, застраховки, винетки, както и увеличениета на минималната работна заплата с 39 % от септември 2019 г. до 1077 г. за 2025 г. недвусмислено показват, че досегашните приходи не само не покриват разходите, но и са заплаха за нормалната дейност и невъзможност за подобряване на качеството на услугите.

Предвид тези обстоятелства и след направен подробен и обстоен анализ, предложихме на Общинския съвет увеличаване на размера на таксата битови отпадъци, която не беше променяна през последните 4 години и общинското предприятие беше принудено да работи при недостиг от над 1 милион лв. Общинският съвет подкрепи предложението за актуализацията на размера на таксата за битови отпадъци, с което очакваме **финансова стабилност и подобрене в дейностите, извършвани от ОП „Чистота-Лом“**.

С решение на Общинския съвет определихме терен за временно депониране на отпадъци и стартирахме процедура Община Лом да придобие безвъзмездно собственост върху имот с площ 10 925 кв. м, който да бъде използван само за **изграждане на площадка за съхранение или третиране на отпадъци**. Имотът се намира до кв. Моминброд в местността „Под шосето“.

По отношение оползотворяването на отпадъците от опаковки, дейностите продължават да се извършват от „Булекопак“ АД след сключен договор с Община Лом. Дейностите по събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване продължаван да се извършва от „Екобултех“ АД, също след сключен договор.

Бяха проведени разяснителни и образователни кампании сред учениците с цел подобряване екологичното образование. Проведохме целенасочени кампании и тематични форуми по инициатива на Общински ученически клуб „Опазване на околна среда“ и организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак“ и фирма „Метал Груп“ по проблемите свързани с оптимизиране на системата за разделното събиране и площадки за безвъзмездно предаване на отпадъци от населението.

В изпълнение на **Програмата за овладяване на популацията на безстопанствени кучета на територията на община Лом**, съгласно Закона за защита на животните, сключихме договор с „Алиса 73“ ЕООД за сумата от 20 000 лв. През 2024 г. съгласно този договор, са обработени 134 безстопанствени кучета. Изпълнени са условията за сформирание на екип по залавяне и връщане на обработените безстопанствените кучета, съгласно изискванията на Наредба №4 от 2021 г. за прилагане на Националната програма за овладяване на безстопанствените кучета на Република България и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност. В периода септември-ноември беше извършено преброяване на безстопанствените кучета на територията на община Лом.

Стриктно изпълняваме мониторинговата програма за наблюдение и **контрол на общински обект „Закрито и рекултивирано депо – Лом.“** Извършено е пробонабиране и химичен анализ на подземни, повърхностни и отпадъчни води от депото. За наблюдение и контрол е извършено измерване на емисии два пъти в годината, мониторинг на контролно измервателна система за определяне на вертикалните и хоризонталните деформации.

Съгласно разрешителни за водоземане по Закона за водите е извършено пробонабиране и химичен анализ на подземни води от 6 водоземни съоръжения.

През изминалата година, съгласно Закона управление на отпадъците е изготвен морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на община Лом.

В изпълнение на програмата за **борба с комарите и кърлежите**, през 2024 г. извършихме **навременни и ефективни третириания** - три авиационни ларвицидни и имагоцидни обработки на площ 9 100 дка и четири наземни обработки на площ 7 058 дка, на обща стойност 90 500 лв. Извършихме и четири обработки срещу кърлежи на зелени обществени територии площ на 138 дка, като за целта са изразходени 20 000 лв. Ежемесечно се извършва и дезинсекция и дератизация на детски градини и ясли, общински социални центрове, администрация, спортни обекти.

Във връзка с глобалната природозащитна инициатива „Часът на земята“, организирана от международната екоорганизация WWF, на 23 март от 20.30 ч. до 21.30 ч. беше изключено уличното осветление на площад „Свобода“ и ул. „Дунавска“. Ученици от ПГ „Найден Геров“, с ръководител Румяна Цветева, направиха дефиле с факли от центъра на града до Дунавския парк, където пуснаха в небето светещи фенери на желанията. На 14.09.2024 г. взехме в Националната кампания „Да изчистим България заедно“ на bTV Media Group, съвместо Общинския ученически клуб „Екология и опазване на околната среда“ ОП „Чистота – Лом и граждани.

ПРИОРИТЕТ: ФИНАНSOVA ДИСЦИПЛИНА, ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ И ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

Първоначално приетият бюджет на Община Лом е в размер на 45 127 000 лева и след всички актуализации в края на годината той възлиза на 74 881 000 лева. Общото изпълнение на приходите е в размер на 73 231 000 лева, а на разходите - 63 101 000 лева, което формира положително салдо към 31.12.2024 г. в размер на 10 129 000 лева. **Независимо от факта, че по-голяма част от остатъка е с целеви характер, наличието на средства по сметката на Община Лом ни дава относително спокойствие за бюджета за 2025 година.** Спрямо 2023 г. постъпилите приходи в бюджета нарастват с 28 686 000 лева, което идва основно от предоставените допълнително от държавния бюджет средства за капиталови разходи и ръст на стандартите за финансиране на държавни дейности.

Основното предизвикателство пред нас през 2024 г. при управлението на бюджета бе изпълнението на собствените приходи в условията на една трудно предвидима среда. Първоначалният план на собствените приходи е в размер 11 883 000 лева и след всички

извършени актуализации планът към края на годината е 33 183 000 лева. Реализираните собствени данъчни и неданъчни приходи са в размер на 28 851 000 лв.

С наличните местни приходи към края на годината са обезпечени плащанията по оперативните програми преди тяхното възстановяване в размер на 2 555 000 лева. Общо разходените средства за 2024 г. са с 26 577 000 лева повече спрямо 2023 г.

Най-голям ръст е отчетен при разходите за дейности, свързани с жилищното строителство и благоустройство – 18 654 000, разходи за социални дейности – 4 352 000 лева, за образование – 1 124 000 лева.

Настоящата 2025 г. ще бъде истинско предизвикателство по отношение на финансовото управление. Късното приемане и от там закъснялото започване на изпълнението на бюджета изправя местната власт пред невъзможност за провеждането на адекватна политика и предоставянето на качествени услуги на населението.

И през 2025 г. Общинска администрация, в тясно сътрудничество с Общинския съвет, основно ще работи в посока ограничаване на очертаващите се финансови рискове и постигане на целите и очакваните резултати, заложи в Програмата за управление на Община Лом в периода 2023-2027 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕСТНИТЕ ПРИХОДИ ПРЕЗ 2024 Г.

ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

Вид данък	План 2024 г.	Отчет 2024 г.	% на изпълнение
Патентен данък	15 000 лева.	12 012 лева	80 %
Данък върху недвижимите имоти	690 000 лева	642 516 лева	93 %
Данък върху превозните средства	780 000 лева	854 247 лева	110 %
Данък при придобиване на имущество по дарение и възмезден начин	600 000 лева	396 825 лева	66 %
Туристически данък	1 000 лева	994 лева	99 %
Други данъчни приходи	500 лева	0 лева	
Данък върху таксиметров превоз на пътници	20 000 лева	31 700 лева	159 %
Общо данъчни приходи:	2 106 500 лева	1 938 294 лева	92 %

НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

Приходи и доходи от собственост	План 2024 г.	Отчет 2024 г.	% на изпълнение
Приходи от наем на имущество	85 000 лева	171 851 лева	202 %
Приходи от наем на земя	265 000 лева	496 007 лева	187 %
Приходи от продажби на ДМА	0 лева	-31 600 лева	
Приходи от продажби на земя	64 000 лева	53 412 лева	83 %
Приходи от продажба на нематериални ДА	36 000 лева	31 426 лева	87 %
Глоби санкции и неустойки	100 000 лева	136 522 лева	137 %
Други приходи	40 000 лева	23 633 лева	59 %
Дарения	28 500 лева	29 119 лева	101 %
Нетни приходи от продажба на услуги	3 000 лева	1 617 лева	54 %
Внесен ДДС и други данъци върху продажби	-20 000 лева	- 45 408 лева	227 %
Общо приходи от собственост	601 500 лева	866 579 лева	144 %
Такса битови отпадъци	2 064 346 лева	1 148 379 лева	56 %
Такса пазари, тържища/Пазар	55 000 лева	61 867 лева	113 %
Такси техически услуги	35 000 лева	44 918 лева	128 %
Такси административни услуги	85 000 лева	70 548 лева	83 %
Такси ползване на детска кухня	30 000 лева	36 907 лева	123 %
Такси ползване Домашен социален патронаж	250 000 лева	254 191 лева	102 %
Такси гробни места	15 000 лева	12 335 лева	82 %

Към 31.12.2024 г. Община Лом приключи с преходен остатък в размер на 10 129 803 лв.

- **ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ – 7 565 171 лева**
- **МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ – 2 564 632 лева**

За 2024 г. Община Лом е постигнала етапната цел, поставена с приетата **Стратегия за управление на общинската собственост на мандата 2023 – 2027 г.** Стриктно се спазва политиката за развитие, управление и придобиване на общинска собственост, разпореждането с част от нея, както и стопанската дейност на общината.

Спазват се поставените цели, принципи и приоритети за придобиване, управление и разпореждане с имотите общинска собственост, очертани са основните характеристики на

отделните видове имоти, които могат да се предоставят под наем или бъдат предмет на разпореждане.

Общинската собственост е постоянен източник на приходи за общинския бюджет и обезпечава финансирането на голяма част от общинските дейности.

Създадените актове за общинска собственост за 2024 г. са общо 820, от тях за публична общинска собственост -77, а за частна общинска собственост -743. По отношение вида на имота 716 са за земеделски земи извън регулация, 3 за незастроени имоти в регулация, и 1 за застроен имот.

В изпълнение на **Програмата за управление на общинска собственост на Община Лом за 2024 г.** са сключени 92 сключени договора за наем, от които 35 са за помещения (21 лекарски кабинети и 14 обекти и 57 за части от терени за разполагане на павилиони и маси за консумация пред заведения, като само за 2024 г. са 16, от които 15 договора за наем терен и 1 договор за наем помещение.

Приходите от наем и аренда на общински земеделски земи на база на сключените 92 договора – 14 от тях едногодишни за стопанската 2023-2024 г., са в размер на 371 910 лв., в т.ч. – 63 000 лв. от полски пътища, 362 484 лв. от дългосрочни договори и 9425 лв. от едногодишни договори за стопанската 2023-2024 г.

С Решение на Общински съвет – Лом е прието **изменение на Тарифата за базисни наемни цени при предоставяне на общински недвижими имоти за развитие на стопански дейности на територията на община Лом**, което влезе в сила от 21.06.2024 г. Съгласно приетото изменение са подписани допълнителни споразумения към всички действащи договори за наем на общински недвижими имоти за актуализация на наемните цени.

Очакваните приходи за 2025 година от наеми за обекти са 40 000 лв., от наеми на терени са 45 000 лв.

Приехме **нова Наредба за реда и условията за установяване на жилищни нужди, настаняване и продажба на общински жилища.** С новата наредба се уреждат нови фактически положения, изцяло се въвеждат нови текстове и изисквания, в съответствие с действащата нормативна уредба. С примането на Наредбата актуализирахме досегашната базова наемна цена, която е била приета преди 10 години и неадекватна на нарастналия темп на инфлацията през последните години, четирикратното увеличение на миналната работна заплата и увеличените наемни цени на свободния пазар.

Очакванията се актуализацията на наемите да доведе до **увеличаване на финансовите постъпления в общинския бюджет**, както и до недопускане на загуби за сметка на бюджета, дължащи се на несъответствие между наемната цена на 1 кв.м площ и необходимите разходи за поддържане на общинските жилища, които се предоставят под наем на лица, отговарящи на условията за това, в това число покриване на разходи за комунални услуги, когато същите не са платени от съответния наемател. Извършихме и категоризация на

общинския жилищен фонд за 2024 г. 132 са жилищата за настаняване под наем на граждани, Ведомствените жилища са четири, а две резервно. Отдадените под наем общински жилища с договори са 126, като 7 от тях са сключени през 2024 г. Приходи от наем на общински жилища са в размер на 54 542 лв.

Съгласно **Закона за обществени поръчки** Кметът на Община Лом е публичен възложител, който разходва публични средства и средства, предоставяни от европейските фондове и програми. Приоритет в политиката, свързана със законосъобразното и ефективно разходване на бюджетни средства, е правилното планиране, провеждане и възлагане на обществени поръчки при спазване основните принципи залегнали в ЗОП - равнопоставеност свободна конкуренция, пропорционалност, публичност и прозрачност.

За 2024 г. Община Лом има открити **общо 46 процедури, публикувани в Централизирана автоматизирана информационна система "електронни обществени поръчки" (ЦАИС ЕОП)**, от които 11 за строителство, 8 за доставки и 20 за услуги, а прекратените процедури са 7. Сключените договори за изпълнение на обществени поръчки, включително директни, са 128, от които 8 за строителство, 22 за доставки и 98 за услуги. Има една обжалвана процедура пред Комисия за защита на конкуренцията (КЗК).

Приехме и нова **Наредба за насърчаване на инвестициите с общинско значение в община Лом и издаване на сертификат клас „В”**. С наредбата се определят условията и редът за насърчаване на инвестициите с общинско значение, издаване на сертификат клас В и прилагането на мерките за насърчаване на инвестициите, съгласно изискванията на глава трета на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) и на Правилника за прилагането му (ППЗНИ). Основните цели, които се поставят, са повишаване конкурентоспособността на икономиката на община Лом чрез иновации и технологично развитие в производства и услуги с висока добавена стойност при спазване принципите на устойчивото развитие, подобряване на инвестиционния климат, създаване на нови и високопроизводителни работни места. За периода от влизане в сила на наредбата до края на 2024 г. е депозирано заявление от „Алмус Фарма“ ЕООД, което е разгледано и одобрено от специално назначена за целите на Наредбата Комисия и заявителят ще бъде сертифициран.

ПРИОРИТЕТ: ЕФЕКТИВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Образованието винаги е един от основните приоритети на Община Лом. И през 2024 г. осигурихме **оптимални условия за обучение и възпитание** на децата и учениците в учебно-възпитателните заведения на територията на общината.

Това, което е най-важно да се подчертае е, че на всички деца, живеещи на територията на Община Лом е **осигурен достъп до образование**. На общинските училища са **осигурени условия за провеждане на собствена политика за работа и осъществяване на прием на**

ученици, разбира се, при спазване на националните и общински приоритети в областта на образованието.

За поредна година **децата, които трябваше да постъпят в първи клас бяха обхванати на 100 процента**. По добра традиция, още от края на м. ноември, съгласно графика на дейности за прием в първи клас, предоставяме на ръководствата на училищата и детските градини актуални данни с точната адресна регистрация на 4, 5, 6 и 7-годишни деца. По този начин всички подлежащи на задължително обучение деца се обхождат по домовете с цел записване в първи клас и в подготвителните групи (4, 5 и 6-годишни).

Важна роля в тази насока е и действието за поредна година на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, по който на територията на общината работят 2 екипа, в които са включени общо 44 представители на различни институции. Общината е включена и има достъп до Националната информационна система за реализация на механизма **„Посещавемо и безопасно училище“**, където е налична актуална информация за образователния статус на всеки ученик.

За поредна година има училища със слети паралелки (ОУ „Кирил и Методий“ – с. Замфир и ОУ „Климент Охридски“ – с. Сталийска махала), а маломерни паралелки има в почти всички училища.

Това е в следствие тревожната тенденцията към намаляване броя на учениците в общината. Продължават да намаляват учениците в ОУ "Христо Ботев", кв. Младеново и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Ковачица. Основна причина за това е големия брой деца, които заминават за чужбина заедно със своите родители. Тази тенденция създава сериозни затруднения за финансирането на тези две училища, както и проблеми при разпределението и балансирането на бюджета за образование.

Намаляването броя на учениците принуждава почти всички училища да разчитат в голяма степен на ученици и от съседните общини. Това наложи да осигурим **транспортна схема, включваща 14 маршрутни линии, която дава възможност за безплатен превоз до Лом и на деца от Крива бара, Дондуково, Василевци, Аспарухово, Расово, Долни Цибър, Златия, Вълчедръм, Мокреш, Игнатово, Септемврийци, Комозица, Черни връх**. на ситуацията през последните години показват, че възможността за удобен превоз на децата до учебните заведения е един от най-важните фактори за задържането на учениците в училище. Поради тази причина през настоящата година ще продължим комуникацията с МОН за осигуряване на още нови училищни автобуси, с които да заменим най-старите автобуси, които са на повече от 15 години. През 2024 г. статут на средищни училища запазиха ОУ “Н. Първанов” и СУ “Д. Маринов”, а училището в с. Ковачица запази статут на „защитено” и е в

актуализирания списък на защитените училища, което гарантира едно по-добро финансиране и сигурност за ученици, родители и педагози.

Активната дейност в посока борба с агресията в училище и работа с родители на най-заstraшените от отпадане ученици също даде добри резултати.

Продължаваме финансирането и на Центъра за извънкласни дейности, който дава допълнителна възможност за безплатен достъп до различни извънкласни форми на много деца.

В областта на предучилщното възпитание 2024 г. в повечето детски градини на територията на общината продължиха усилията за запазване броя на постъпилите деца. През последните години се наблюдава тенденция за задържане на общата бройка деца около 500. За това допринесе, както премахването на таксите за детски градини, така и решението за задължителното обхващане на 4-годишните деца.

Средствата, които се полагат по стандарт и постъпват от държавния бюджет при тези натурални показатели са достатъчни, което ни дава основание да оценим 2024 г. по отношение на финансирането на системата като успешна. Заплатите на работещите в тази сфера през последните години бяха увеличавани неколкостранно, а нашите надежди са тази тенденция да бъде запазена.

Наш приоритет продължава да е **храненето на децата, посещаващи детските градини**. Стриктно се спазва нормативната уредба за здравословно хранене на децата и учениците. Вложихме средства за неотложни ремонти и подобряване на материалната база и извършихме необходимите и неотложни ремонтни дейности там, където има предписанията от РЗИ.

Все по-сериозно внимание се обръща на ранното детско развитие (РДР), както и интеграцията на деца със специални образователни потребности в почти всички общински училища и детски градини.

В тази връзка за нас изключително важен бе Проект № BGLD-2.003-0007 **„Комплексен модел за образование и грижи в ранна детска възраст в Община Лом“**, реализиран с безвъзмездна финансова помощ на основание сключен Договор на 18.04.2022 г., финансиран чрез Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. по процедура „Образование и грижи в ранна детска възраст“, по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи. Проектът бе изпълнен от Община Лом в партньорство с Фондация „Рома – Лом“ и Фондация SAVE A CHILD от гр. Трондхайм – Норвегия. Проектът бе на стойност 461 642 евро и бе реализиран в рамките на 25 месеца.

Комплексните интегрирани мерки бяха насочени към деца на възраст 0-6 години, които не посещаваха редовно детска градина или ясла, или живеят в изолирани бедни райони с концентрация на проблеми, създаващи риск от бедност, социално изключване и маргинализация, особено от ромски общности, както и родители, настойници, бъдещи родители или основни обгрижващи лица на децата от основната целева група.

По проекта бяха **изградени два центъра за предоставяне на комплексни услуги**, в които работеха педагози, психолог, социален работник и образователни медиатори. До приключване на проектните дейности (през м. април 2024 г.) услуги по проекта получиха 447 деца на възраст от 0 до 6 години и 199 родители или настойници. След приключване на проектните дейности двата центъра продължават своята дейност.

Във всички училища и детски градини има здравни кабинети (общо 25 броя), а за здравето на децата се грижат 14 медицински специалисти – медицински сестри и фелдшери.

ПРИОРИТЕТ: ДОСТЪПНИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ И ЗАЕТОСТ

Осигуряването на достъпни социални услуги е важна дейност на Община Лом, която е насочена към надграждане и развитие, както и на мобилизиране на допълнителни ресурси за превенция и осигуряване достъпа до услуги на максимален брой уязвими лица, включително хора с увреждания или в невъзможност за самообслужване.

Успешно реализирахме и продължаваме да работим по следните проекти:

- **„Грижа в дома в община Лом“**, финансиран по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г. Стойност: 1 538 025,68 лв. Срок на изпълнение: 01.01.2023 г – 31.12.2024 г. Проект "Грижа в дома в община Лом" бе насочен към осигуряване на подкрепа за 157 лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа, на територията на община Лом, чрез осигуряване на мрежа от социални и интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда.
- **„Бъдеще за децата в община Лом“**, финансиран по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г. Стойност: 391 166 лв. Срок на изпълнение: 01.10.2023 г – 31.04.2025 г. Проект е насочен към подобряване качеството на живот на деца от уязвими групи и насърчаване на тяхното социално включване чрез предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие за деца и техните родители. Целева група по проекта са: 60 деца в нужда от 0 до 7 години и техните семейства и 13 служители - персонал на Общностен център за услуги за ранно детско развитие.

- **„Повишаване на капацитета на служителите на Агенцията за социално подпомагане във връзка с модернизиране на системите за социална закрила“**- Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., Споразумения за. между Агенцията за социално подпомагане - гр. София и Община Лом, който надгражда Проект „Приеми ме 2015“ по ОПРЧР 2014-2020 г. и Проект „И аз имам семейство“. Проектът е насочен към усъвършенстване и разширяване на обхвата на услугата „Приемна грижа“ и затвърждаване предоставянето ѝ на местно ниво, като алтернативна форма за отглеждане на деца в риск в семейна среда и съдържа иновативен елемент по отношение на подкрепата, насочена към развитието на специализирана приемна грижа за деца с увреждания, деца-жертва на насилие или трафик, както и за деца непридружени бежанци. срокът на Договора е удължен до 31.12.2025 г., като през 2024 г. са утвърдени 23 професионални приемни семейства, които са положили грижи за 34 деца.
- **„Интегриран комплекс от услуги за приобщаване и овластяване на ромите в община Лом“**, финансиран по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвимите групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. Стойност: 704 172,00 евро / 1 377 219,60 лв. Срок на изпълнение: 11.04.2022 г. – 30.04.2024 г. Проектът се изпълнява от Община Лом в партньорство с Фондация „Рома-Лом“ и Фондация SAVE A CHILD от гр. Трондхайм – Норвегия. Общата цел на проекта бе да се пилотира "Интегриран комплекс за услуги", чрез който да се подобри състоянието и възможностите на хората, живеещи в 4-те квартала, базиран на ефективни интегрирани подходи, устойчиви механизми за въздействие, активно участие на ромската общност и на сътрудничеството между местните институции.
- **"Укрепване на общинския капацитет в община Лом"**, финансиран Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд плюс. Стойност: 195 281.00 лв. Срок на изпълнение: 01.06.2023 г – 30.06.2025 г. Проектът е насочен към 45 лица - служители на общинска администрация - пряко ангажирани с политиките в социалната сфера, новоназначените във фронт офиса служители и служители пряко ангажирани с предоставянето на социални и интегрирани здравно-социални услуги, които са държавно делегирани дейности или са с проектно финансиране.
- **Разкрити две нови социални услуги на територията на община Лом** с делегирани от държавата дейности „Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства“, с капацитет 30 деца и 30 родители и „Защитено жилище за лица с психични разстройства“, с капацитет 8 лица, които разшириха още повече мрежата от налични социални услуги.
- **Социалната услуга „Асистентска подкрепа“**, която Община Лом предоставя като държавно делегирана дейност, позволи за бъдат обгрижени с почасови услуги в домашна среда 139 потребители от 36 социални асистенти. Бюджетът за 2024 г. бе в размер на 730 194 лв.

- **448 лица с трайни увреждания с чужда помощ, са обгрижени от 476 назначени лични асистенти**, за което на Община Лом бяха предоставени финансови средства в размер на 5 389 050 лв., на основание Закона за личната помощ и в изпълнение на Механизма за лична помощ чрез подписано Споразумение за финансиране между Община Лом, Агенция за социално подпомагане и НОИ.
- **През 2024 г. извършихме текущи ремонти на сградния фонд и прилежащите дворни пространства във всички социални услуги на територията на община Лом.** Бе подновено много от наличното оборудване и обзавеждане, както и закупени служебни автомобили в някои от услугите. По този начин с подобрената материалната база са създадени условия за предоставяне на достъпни, ефективни и ефикасни социални услуги в специализирана среда с повишена качествена грижа за потребителите от обучени, квалифицирани и супервизирани екипи.
- **Фонд „Спешни и инцидентни случаи“.** Подпомогнати са 18 лица и семейства за лечение, живеещи на територията на община Лом, на обща стойност 10 810 лв.
- **Фонд „Инвитро“.** Подпомогнато е 1 семейство за лечение, живеещо на територията на община Лом на стойност 2 000 лв.

Възползвахме се максимално и от възможностите на програмите **„Старт в кариерата“**, **„Заетост и обучение на хора с трайни увреждания“**, **„Помощ за пенсиониране“**, **Активирание на неактивни лица“** и осигурихме временна и постоянна трудова заетост на 7 души.

Във всички населени места на територията на община Лом по **Регионалната програма за обучение** и заетост за срок от 5 месеца бяха наети 15 продължително безработни лица на длъжност **„сметосъбирач“** в дейности по комунално-битово обслужване, което включва: хигиенизиране, събиране и извозване на отпадъци, поддържане на централните площадни пространства и улици, алеи, тревни площи и гробищни паркове.

По **Национална програма за обучение и заетост на продължително безработни лица през 2024 г.** за два месеца бяха назначени общо 50 човека от всички населени места на община Лом на 4-часов трудов договор, изпълняващи длъжността **„общ работник“**.

След сключен договор между Община Лом и Дирекция **„Социално подпомагане“** за периода февруари – декември 2024 г. изпълнихме **Програма за полагане на общественополезен труд** по реда на чл.12, ал.1 от ППЗСП от безработни лица в трудоспособна възраст, подпомагани с месечна социална помощ на основание чл.9 от ППЗСП.

Съгласно Програмата лицата полагат общественополезен труд по 40 часа месечно, като са включени в разнообразни дейности по почистване на общински терени, паркове, улици, дворове на учебни и социални заведения, гробищни паркове и др.

ПРИОРИТЕТ: КАЧЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

МБАЛ „Свети Николай Чудотворец“ е единственото лечебно заведение на територията на община Лом, което има регионално значение, тъй като обслужва пациенти от съседни области.

Голямата площ, както и сравнително амортизираните инсталационни съоръжения, предопределят значителните финансови ресурси, необходими за ремонт и поддръжка на сградния фонд. Тази задача стои в приоритетите както на ръководството на МБАЛ „Св. Николай Чудотворец“ ЕООД, така и на Общинския съвет, чиято собственост е дружеството.

В лечебното заведение медицински специалисти, съвместно с друг персонал, извършват лечение на лица с остри заболявания, травми, изострени хронични болести, състояния, изискващи оперативно стационарно лечение.

Все по-остро се усеща необходимостта от медицински специалисти предвид застаряващото население в резултат от демографската криза и нуждата от ново попълнение на специалисти. **В по-голямата си част персоналът е в предпензионна и пенсионна възраст и в кратък хоризонт ще има остър дефицит от лекари и медицински сестри.**

През 2024 г. лечебното заведение е финансирано със средства от:

1. Бюджета на Министерство на здравеопазването.

- Финансиране на текуща дейност на психиатрично отделение, ТЕЛК, спешен прием на болни и инфекциозно отделение,
- Подпомагане на болницата с финансиране на средства за болници, намиращи се в отдалечени райони в страната.
- Дружеството сключи договор с Министерство на здравеопазването за подпомагане на дейности свързани с работа на първа линия при лечение на болни с корона вирусна инфекция и преодоляване на заразата
- Болницата има договор с Министерство на здравеопазването за оказване дейност по скрининг на слуха на новородени бебета по национална програма „Майчино и детско здраве“
- Финансиране на ДМА по програми на Министерството на здравеопазването.

2. Със средства от бюджета на НЗОК по договор с РЗОК – Монтана за изпълнение на медицински дейности по клинични пътеки и клинични процедури.

3. Дружеството реализира и собствени средства от медицинска дейност по договори с юридически лица и платени медицински и немедицински дейности от физически лица.

4. Средства от финансираня и дарения от юридически и физически лица.

През 2024 г. в МБАЛ „Св. Николай Чудотворец“ са лекувани 7442 болни. Пролежаните леглодни са 47 523. Преминалите лица през диагностично-консултативните кабинети са 9453. Извършена е функционална диагностика на 2213 болни. Издадени са 1742 решения на ТЕЛК. Физиотерапевтичните процедури са 10 002. Извършени са 2926 хемодиализни процедури. Проведени са клинични изследвания в стационарни звена – 172 349, а на амбулаторни пациенти - 6859.

През годината лечебното заведение е извършило инвестиции в дълготрайни активи, по-важни от които са: монитор пациентен с централна мониторна станция - 9 бр.; ендоскопска система портативна; анализатор автоматичен хематологичен, помпа хидрофорна, специализиран автомобил линейка, медицинско оборудване за клинична лаборатория, медицинско оборудване за отделни отделения, лазерен литотриптер, болнични легла - 4 бр., монитор транспортен, система за препозициониране. Извършени са подобрения, обновяване и ремонт на съществуваща медицинска апаратура.

Инвестиционните разходи са извършени със собствени средства на дружеството и доставка от Министерство на здравеопазването. **Общинската болница няма несъбираеми или трудно събираеми вземания, както и просрочени задължения.**

Една от важните задачи при управлението е непрекъсната и активна политика за повишаване нивото на квалификация и професионални умения на персонала чрез участия в национални медицински форуми.

За повишаване качеството на медицинския процес се използват и по-гъвкави форми на трудова заетост – сключване на консултантски договори, договори за определени услуги с висококвалифицирани пенсионирани лекари и медицински сестри с изграден авторитет. Инвестира се в следдипломна специализация на лекари от района, които ще бъдат обвързани с договори гарантиращи връщането им в лечебното заведение след взимането на специалност.

Привличането на лекари и специалисти по здравни грижи в активна възраст, както и дългосрочното им оставане на работа в МБАЛ „ Св. Николай Чудотворец“ ЕООД е важна задача на лечебното заведение, Общинска администрация и Общинския съвет, с цел подобряване от специализирана медицинска помощ посветена с грижа към населението на общината.

Въпреки това, считаме, че изградената организация в дружеството гарантира до голяма степен дългосрочното изпълнение на ангажиментите на дружеството към нейните клиенти.

Стартираните дейности по Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020 г.“ с осигурено финансиране от Министерство на здравеопазването и съучастие със собствени средства на дружеството успешно приключи през м. септември тази година и окончателните средства са преведени по сметка на болницата.

МБАЛ „Св. Николай Чудотворец“ ЕООД има подписани договори за изпълнение на дейности по клинично изпитание на лекарствени продукти. Лекарите, ангажирани с този процес получават ценна информация за новости при диагностиката и лечението с нови препарати.

Извършените проверки от компетентните органи не са установили нарушения и пропуски в дейността на болницата, за което има издадени констатации и решения за всяка проведена проверка.

През 2025 г. дружеството ще продължи да работи по основните си цели:

- Провеждане на болнична помощ по диагностика и лечение на пациенти при съответните показания чрез средства и методи, включени в нейния предмет на дейност.
- Рационално и пълноценно използване на кадровия ресурс в болничната помощ и в дейностите изпълнявани в диагностично – консултативния блок и лабораторните звена.
- Привличане на специалисти на допълнителни договори за извършване на медицински дейности, при които изпитваме сериозен дефицит на кадри.
- Ще продължи работата за привличане на пациенти чрез предоставяне на медицинска помощ от най-високо качество и подобряване на битовите условия.
- Заявени са участия на медицински специалисти по здравни грижи в курсове и индивидуални обучения в Медицински университет -София, част от средствата за обучението на които ще бъдат заплатени от болницата.
- Предвижда се през 2025 г. да се инвестира в квалификация на персонала разходи за около 60 – 70 хил. лв.
- Повишаване на квалификацията се провежда и на персонала по здравни грижи по предварително утвърден план за участие.
- Включване и участие на технически и административен персонал в курсове и специализирани семинари.

За поддържане на стабилност на лечебното заведение и ефективността в стационарната дейност се предвижда:

- Прецизиране броя на леглата, в зависимост от постигнатите показатели, като сериозно трябва да се планира увеличаване броя на леглата за дългосрочна грижа

- Развитие на дневен психиатричен стационар в изпълнение на остра нужда от този вид медицинска помощ. Болницата разполага с необходимата база и кадри.
- Контрол на приема и средния престой на пациентите в стационара, като се гарантира качеството на извършваните медицински услуги;
- Въвеждане на нови технологии и методи за лечение с цел оптимизиране разходите за издръжка на преминал болен, без това да оказва влияние върху качеството на болничната услуга.
- Ремонтни дейности насочени към подобряване на битовите условия на пациенти и персонал.
- При финансови възможности ръководството ще извърши инвестиции в ремонтни дейности и подновяване на медицинска апаратура.

ПРИОРИТЕТ: КУЛТУРА И ОПАЗВАНЕ НА АРХИТЕКТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО

Годината бе удовлетворителна по отношение на **опазване и експониране на богатото архитектурно-историческото наследство на град Лом**. По проект на Историческия музей, финансиран от Министерството на културата, продължиха разкопките на римския кастел „Калето“, където археолозите откриха близо 200 находки от ранно-императорската епоха, сред които и златни монети от времето на император Юстинян Велики, конски амуниции, украшения, кръстове, глинени съдове и други.

Откритията при теренните проучвания дават възможност **да се възстанови цялата история на днешен Лом през последните 20 века** - как е бил организиран живота в селището и каква е била неговата защита срещу набези на врагове. Вижда се как през вековете Лом е бил разрушаван и построяван отново и колко различни племена и народи са обитавали селището в неговата дълга история.

Важна стъпка за експониране и социализиране на крепостта и превръщането ѝ в туристическа атракция, е подготовеният през 2024 г. проект **„Повишаване на туристическата атрактивност на Северозападна България чрез проучване, разкриване, съхранение и популяризиране на „Алмус“ – ранно и късноримски кастел“**, с който Община Лом кандидатства за финансиране в размер на 6 600 000 лв. в Концепцията за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) на територията на общините Лом, Димово и Оряхово.

Кастел „Алмус“ притежава изключително висока културна стойност и историческа значимост. Като важен елемент от античното наследство на Лом и региона, експонирането му в съвременната селищна тъкан има същностно значение за представянето на античния пласт в неговата пълнота. Като такава тя представлява обект на повишен обществен интерес и притежава значителен потенциал да бъде част от културен туристически маршрут за

презентиране на античното наследство на Европа. Предвидените дейности по консервация, реставрация, експониране и благоустрояване на Кастел „Алмус“ целят да разкрият в максимална степен експозиционния потенциал на обекта, както и неговото последващо опазване и съхраняване за бъдещите поколения. Предвижда се да бъде поставен фокус върху подобряването на достъпността чрез инсталиране на асансьори, рампи, тактилни пътеки и други решения, които осигуряват универсален достъп. Правейки обекта приобщаващ, тази дейност се справя с предизвикателството на ограничения достъп и е от полза за хората с увреждания, семействата и възрастните хора, като им позволява да участват пълноценно в културното преживяване.

Лом бе домакин и на **Националната научна конференция DACIA RIPENSIS** (Крайбрежна Дакия), на която бяха представени новооткрити археологически находки и неизвестни досега на науката обекти около поречието на река Дунав. Научният форум бе в памет на археолога и общественика Валери Стоичков – вдъхновител и основен двигател на проучването и представянето на крепостите „Алмус“, „Помодиана“ и изследовател на Крайбрежна Дакия.

Под председателството на проф. д.и.н. Румен Иванов, своите научни съобщения и доклади за проучванията на „Бонония“, „Рацария“, Орсоя, Расово, „Алмус“, поречието на река Лом, археологически обекти около Козлодуй, Плевенско и Ловешко представиха професори, доценти, доктори на историческите науки и докторанти от Националния археологически институт с музей при БАН, Института за балканистика с център по тракология, Софийския университет "Св. Климент Охридски", Университет по библиотекознание и информационни технологии (УНИБИТ), Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий", Националния институт за недвижимо културно наследство и регионалните музеи в Русе, Шумен, Плевен, Ловеч.

Акцент в културната сфера и през 2024 г. **бе сътрудничеството и дофинасирането на 10-те читалища на територията на общината. Осигурихме допълнително 30 000 лв. за дейност на читалищата.**

Община Лом бе и **основен спонсор и съорганизатор на две събития от националния културен календар** - Фестивала на любителските театри на името на „Кръстьо Пишурка“ и Националния литературен конкурс „Яна Язова“.

Традиционните събития, свързани с християнските и светски празници, както и Майските културно-просветни празници, провеждането на Ломския панаир и Деня на Лом, 17 септември, „Вяра, Надежда, Любов“, а също така и празничната Коледно-Новогодишна програма, също бяха акцент в културния календар на Община Лом през 2024 г.

В края на миналата година организирахме прожекции на хитовия филм „Гунди – Легенда за любовта“, като приходите от продажбата на билети за двете прожекции бяха предоставени за лечението на 18-годишния Божидар Петров.

Активно подпомагахме финансово, според възможностите на общинския бюджет, участието на вокални и танцови групи и изпълнители за различни фестивали и конкурси в страната и чужбина.

През миналата година се наложи общинската художествена галерия „Поломие“ да не работи, тъй като в помещението временно бе ситуиран Центърът за административни услуги заради изпълнението на проекта “Подобряване обществената среда в административна сграда на Община Лом на ул. „Дунавска“ №12. След ремонт в първите месеци на 2025 г. ОХГ „Поломие“ отново ще бъде отворена за организирането на изложби и културни събития.

Традиционно внимание бе отделено и на хората, живеещи в селата на община Лом, за които бяха организирани специални концерти с участие на външни изпълнители.

Подпомогнахме ломски автори, за да издадат своите книги. С финансовата подкрепа на Община Лом Излезе от печат книгата на Борян Никифоров и Зоя Апостолова, посветена на 160 години от основаването на първото женско дружество в България.

И през 2024 г. **подпомогнахме участието на много таланти деца и колективи за участие в различни фестивали и конкурси в страната и чужбина.** Ломски деца се представиха на фестивали в Турция и Италия.

Активна бе нашата дейност и с клубовете на пенсионери и хора с увреждания. През 2024 г. клубове функционират в повечето села и квартали. Към част от клубове съществуват различни художествено-творчески групи и състави. През годината почти всички членове са подкрепяни при групови пътувания за участия в различни фестивали или при организирани екскурзии в страната.

ПРИОРИТЕТ: СПОРТ И МЛАДЕЖКИ ДЕЙНОСТИ

Завършването на **основния ремонт на спортната зала „Балканиада“** и достъпянето на ново оборудване бе наш приоритет през 2024 г. в спортната сфера. Въпреки всички финансови проблеми и управленски трудности през предишните години, успяхме да изпълним този очакван от гражданите, и най-вече от децата и младежите, проект. В най-скоро време предстои въвеждането на спортната зала в експлоатация, което ще е добър стимул за развитието на спорта в община Лом.

Съвместно с Постоянната комисия за младежта и спорта към Общинския съвет успяхме да осигурим 100 000 лв. от общинския бюджет за спортни дейности. Голяма част от тези средства вложихме за подпомагане, както на лицензираните спортни клубове, така и на спортните занимания на хора в неравностойно здравословно или социално състояние, ученици и учители. Заделяхме средства и за подпомагане на новосформирани спортни клубове.

И през 2024 г. учениците от нашата община бяха класирани на първо място в региона по завоювани призови места на Националните ученически спортни игри. Отборите на СУ „Димитър Маринов“ и ПГ „Найден Геров“ – съответно по бадминтон и шахмат, достигнаха до републикански финали, където участват 9-те най-добри отбори в страната.

Положителна тенденция е стремежът спортните клубове да работят с деца и да изграждат собствени детско-юношески школи. Най-активни в това отношение са ФК „Дунав“, БК „Таланти“, СК „Олимп“, Общинската школа по художествена гимнастика „Грация“. И през изминалата година сериозна дейност развиваха състезателите от Клуб за водни и екстремни спортове „Порт Лом“, които отново завоюваха призови места в републиканския шампионат, както и амбициозните членове на „Джет-Ски Екстрийм клуб“, участвали на международни състезания в гр. Констанца, Румъния.

Както по-скоро споменах, Община Лом спечели проект „Обновяване на Дунавски парк в град Лом – етап 2“, който **включва ремонт на съществуваща и изграждането на нова спортна база**, каквото е желанието на младите хора в нашия град.

ПРИОРИТЕТ: ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ

През 2024 г. по Наредба №1 за опазване на обществения ред и сигурност на Община Лом са съставени 39 акта. Издадени са 39 наказателни постановления и са наложени глоби в размер на 2900 лв. на 39 нарушители.

За сравнение, през 2023 г. са наложени 41 глоби в размер на 3400 лв., а през 2022 г. са санкционирани 67 нарушители в размер на 12 250 лв. Никое от санкционираните лица е заплатил наложените глоби доброволно и всички са предадени на Националната агенция по приходите (НАП) за принудително събиране на глобите.

Най-много са глобите за високо говорене, пеене, свирене и използването на оркестри, отделни музикални инструменти и електроакустични източници на музика в обществените заведения, домовете и на открити места, намиращи се в близост до жилищни и вилни сгради за времето, както следва от 14.00 ч. до 16.00 ч. и от 23.00 ч. до 08.00 ч.

Следват санкциите за чупене на клони с цел бране на липов цвят, както и за движение и паркиране на моторни превозни средства по пешеходната зона.

През 2024 година по Наредба №1 са връчени и 87 писмени предписания със срок за отстраняване на нарушенията – водене на кучета без ремък и намордник, изхвърляне на смет и отпадъци, извън определените за тази цел места, поддържане на ред и чистота в жилищните блокове, кооперации и прилежащите към тях тротоари и междублокови пространства, нарушаване нощната тишина и обезпокояването на гражданите. Връчени са 145 покани за доброволно изпълнение от частни съдебни изпълнители и 48 актове за публично общинско вземане по чл.32 от ДОПК, както и 47 жалби от граждани.

Издадените наказателни постановления по брой и размер на глобите са:

Стойност на глобата в лв.	Брой глобени граждани	Обща стойност в лв.
50	20	1000
100	19	1900
Всичко:	39	2 900

Съставът на **Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН)** бе актуализиран със Заповед №РД-02-09-58/01.02.2024 г. на Кмета на Община Лом. Съставът на комисията включва представители на общинската администрация, „Закрила на детето“, РУ на МВР– Лом, специален педагог и представител на училище. Съгласно изискванията на чл.6, ал.2 от ЗБППМН председател на МКБППМН е заместник-кмет на Община Лом.

До края на 2024 г. са образувани 27 възпитателни дела. Общият брой деца, за които е образувано възпитателно дело са 22, от които 9 момичета и 13 момчета. От 22 деца, извършили противообществени прояви, 7 момичета са малолетни и 2 непълнолетни, а момчетата са 6 малолетни и 7 непълнолетни.

4 деца са извършили по две или повече противообществени прояви, поради което са имали образувани и разгледани възпитателни дела за налагане на възпитателни мерки по чл.13, ал.1 от ЗБППМН.

В зависимост от тежестта на деянието, наложените възпитателни мерки са различни. От налаганите възпитателни мерки по чл.13, ал.1 от ЗБППМН спрямо малолетни и непълнолетни най-резултатна е мярката по чл. 13, ал.1, т.5 - поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател, която се налага в рамките от 3 месеца до 1 година.

Консултативният кабинет по проблемите на детската личност е помощен орган на МКБППМН. Той е създаден през 2004 г. и работи с деца и родители, на които е наложена мярка по чл.13, ал.1, т.3 и чл.15, ал.1, т.2 от ЗБППМН. Работи с деца и родители, които сами са потърсили консултация със специалист, който е компетентен по проблемите на детската личност.

Основна цел на Консултативния кабинет е повишаване на правната, нравствената и образователната култура на децата; педагогическата култура на родителите с цел недопускане на типични родителски грешки, които водят до отчуждение у децата и девиантно поведение.

През 2024 г. в Консултативния кабинет са проведени 49 индивидуални консултации на деца с отклоняващо се поведение от общоприетите норми на обществото.

Превантивната и корекционно-възпитателна дейност на Комисията е изпълнявана от 4 обществени възпитатели. Част от дейността на обществените възпитатели са груповите възпитателни занятия по значими теми за подрастващите, като за периода са реализирани 152 групови възпитателни занятия в училищата на територията на община Лом.

В периода юли – септември, МКБППМН съвместно с ИДПС при РУ – Лом проведе Лятна превантивна програма „Безопасна ваканция“, чиято цел е превенция на асоциалното поведение при подрастващите.

За 2024 г. възпитателна мярка по чл.13, ал.1, т.5 от ЗБППМН - „Поставяне под надзор на обществен възпитател“ е налагана шест пъти.

Възпитателната мярка по чл. 13, ал.1, т. 10 от ЗБППМН – „Задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото“ е налагана два пъти на две непълнолетни момчета.

Обществените възпитатели са включвани в контрол по налаганата възпитателна мярка по чл.13, ал.1, т.10 от ЗБППМН „задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото“, както и по осъществяване надзор на деца, за които е установено, че съществува сериозна опасност за развитието и възпитанието, съгласно разпоредбата на чл.41, ал.2 от ЗБППМН.

В изпълнение на служебните си ангажименти, МКБППМН е в координация с Общинска администрация, Отдел „Закрила на детето“ при Дирекция „Социално подпомагане“ - Лом, РУ на МВР - Лом, училища, Районна прокуратура - Монтана, Районен съд - Лом, Пробационна служба и други институции, когато това е необходимо.

ПРИОРИТЕТ: УПРАВЛЕНСКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТ

С цел осигуряването на **съвременни и качествени административни услуги** за гражданите и бизнеса през 2024 изпълнихме проекта **“Подобряване обществената среда в административна сграда на Община Лом на ул. «Дунавска» №12»** със средства в размер на 190 000 лв. по Програма “Красива България”.

С изпълнението на този проект се постигна **разширяване на помещенията за подобряване качеството на достъпност и работна среда, модернизирана интернет система и осигряване на достъп за хора с увреждания**. Административният център в сградата на Община Лом вече е в пълно съответствие с изискванията на стандартите и критериите за качество на обществените услуги и работната среда.

За общинската дирекция „Административно информационно обслужване и финанси“ важен приоритет и през изминалата 2024 година бе **качеството на предлаганите услуги и стремежът на служителите да спестят време и средства на гражданите и бизнеса** чрез използването на редица публични регистри за снабдяване на документи по служебен път и поощряване на ползвателите да използват съвременните технологии за подаване, заплащане и получаване на услуги по електронен път, без да е необходимо същите да посещават физически центъра за административно обслужване.

И през 2024 г. служителите, работещи на принципа на комплексното административно обслужване, продължиха да работят в посока събиране на информация по служебен път, като използваха активно предоставения служебен достъп. Това се постига чрез използване на различни публични регистри, като междурегистров обмен на данни RegiX, единен портал за заявяване на електронни административни услуги, поддържан от Агенция по вписванията, Министерство на правосъдието, Кадастрално-административна информационна система, поддържана от АГКК, Географска информационна система и други.

Електронното връчване (е-Връчване) е система, която позволява изпращане и/или получаване и съхраняване на електронни документи за/от публични органи, физически и юридически лица. Системата за сигурно електронно връчване стана един много използван канал за обмен на електронни документи между администрации и заявители на услуги. Все по-често се наблюдава чрез СЕОС гражданите и бизнесът да подават заявления и за електронни услуги, като заявяването, плащането и получаването на документа става по електронен път.

Един много добър метод за получаване и изпращане на документи по електронен път е **Системата за електронен обмен на съобщения**. Чрез деловодната система на Община Лом „Акстър офис“ се даде възможност да се изпращат и получават документи по електронен път от други организации, посредством модула «Акстър Комуникатор». Този модул осигурява защитен обмен на документи между различни организации (администрации). Обменът на документи се извършва от служителите, като всички документи, които се изпращат, се подписват с електронен подпис от деловодителите на администрацията. Тази

система даде възможност на Община Лом да премахне по-голяма част от хартиените носители и документите да бъдат изпращани електронно, като се спестява време и средства.

От дейността на звено „Счетоводство“ зависи навременното, точно и законосъобразно извършване на дейностите и постигане на положителни резултати. Звеното в значителна степен е отговорено за създаване на условия за реализиране на целите и приоритетите чрез навременно, вярно и честно отразяване и осъществяване на обработване, придвижване и осчетоводяване на финансовите операции. От неговата дейност и правилно функциониране зависи по-нататъшната реализация на дейностите, извършвани от другите дирекции и отдели.

В периода януари-февруари 2024 г. бяха извършени всички процедури, свързани с годишното счетоводно приключване за 2023 г., като се осчетоводиха резултатите от инвентаризацията, провизии на просрочените вземания, приписани приходи от безвъзмездно отдаване под наем на обекти - общинска собственост и на отдадени под наем помещения на цени под базисните. При приемане на годишни счетоводни отчети на второстепенните разпоредители бяха извършени контролни процедури относно равнение на информацията на касова и начислена основа, равнение на началните салда, правилно отразяване на всички операции, свързани с имущественото и финансовото състояние, използването на задбалнсовите сметки за отразяване на ангажиментите по договори и нови задължения за разходи, равнения на начислените амортизации по съответните сметки и амортизационния план.

Введена е практика за контролни процедури при изготвяне на годишния счетоводен отчет, която се прилага и при изготвяне на тримесечните отчети, като по този начин се полагат усилия да бъдат ограничени в максимална степен допускането на грешки и пропуски при отразяване на стопанските операции.

През 2024 г. бе извършен одит на Община Лом от Сметната палата. С окончателен доклад Община Лом получи одитно становище, съдържащо немодифицирано мнение относно консолидирания финансов отчет за 2023 г. Становището на Сметна палата е, че консолидираният годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Община Лом към 31.12.2023 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Като кмет на Община Лом искам да Ви благодаря за подкрепата и доверието през първата година за мандата ни. Когато мислим и действаме в една посока и имаме цели, тогава ги има и резултатите. Ние сме поели ангажимент пред нашите съграждани и сме длъжни да направим всичко по силите си, за да изпълним успешно нашата управленска програма.

ЦВЕТАН ПЕТРОВ

Кмет на Община Лом